

Projektdokumentation ”Animation för äldre”

Författare

Stansislav Przybylski

Årtal:

2012-2015

Stansislav Przybylski

Animation för äldre var ett projekt som genomfördes vid folkhälsosektionen, Region Jönköpings län under åren 2012-2015. Stanislaw Przybylski var projektledare.

1.1 Filmen en dag i Jönköping

[En Dag i Jönköping](#)

"Vi har bildat en pakt!" - påstår seniorer från Jönköping och Huskvarna i sin nya animerade film "En dag i Jönköping" som hade storpremiär lördagen 1 juni 2013. Filmen vann juryns specialpris på filmfestivalen TellUs 2013 samt visades på den internationella animationsfestivalen i Fredrikstad, Norge.

Filmen är uppföljaren till "En dag i Huskvarna" från 2011 som skapades av en grupp seniorer verksamma vid Träffpunkt Hörnan i Huskvarna. Det blev så uppskattat att arbeta med animerad film att seniorerna bildade föreningen "Filmskaparna i Huskvarna" med viljan att fortsätta jobba med en ny film. Det perfekta tillfället infann sig snart när Landstinget i Jönköpings län startade projektet "Animation med äldre". Med medel från Kulturrådet, inom satsningen på kultur för äldre, ville landstinget utveckla och sprida konceptet som tidigare lyckats i Eksjö, när en grupp seniorer gjorde den animerade filmen "Dramat på Tuvan" som till och med har visats i SVT.

Filmskaparna i Huskvarna var från början aktuella som deltagare i det nya utvecklingsprojektet. Eftersom de redan gjort en animerad film var det dock viktigt att bjuda in nya äldre, helst från en annan del av Jönköpings kommun. Seniorboendet Torpa visade mycket stort intresse och Huskvarnagänget ville gärna ha ett samarbete "över gränserna" så det blev en dubbelgrupp som snart var igång med en gemensam filmproduktion.

Stanislaw Przybylski, projektledare, berättar: "Jag var lite orolig över hur det skulle fungera att få två grupper seniorer samarbeta kring en gemensam film. Dels undrade jag om de skulle ha lust och ork att åka mellan Jönköping och Huskvarna, men framför allt om de kunde vara sams och om deras idéer inte skulle dra för mycket åt olika håll. Men snart förstod jag att jag oroade mig helt i onödan."

Seniorerna från Huskvarna tog gärna på sig rollen som de något mer erfarna filmskapare, utan att för den delen behöva vara de som bestämmer. Jönköpingsseniorerna antog med glädje idén om en uppföljare till den första filmen och det dröjde inte länge innan de började kläcka ur sig nya spännande idéer. Till sin hjälp under manusarbetet hade de Annika Giannini, erfaren animatör som bl.a. jobbat på "Lilla Anna och långa farbror". Den tålmodskrävande animeringsprocessen fick seniorerna hjälp med från en annan duktig och erfaren animatör Fredrik Andersson, vars dockfilmer visats på festivaler runt om i världen. Animationen av dockorna, skapade av deltagarna, skedde i seniorboendet Torpas källare. Under ett par månader förvandlades en förrådslokal till en animationsstudio som seniorerna inredde med mattor, bord och till och med riktiga regissörstolar á la Ingmar Bergman. Lokalen fylldes varje vecka med skratt när scener innehållande bl.a. dans och korvätande animerades under kameran och de platta klippdockorna fick liv.

Den 1 juni 2013 var det dags för den efterlängta galapremiären på Kulturhuset Spira.

Seniorerna strålade på den röda mattan, dit de anlände i en veteranbuss, som spelar en viktig roll i den animerade filmen. Bussen är en tydlig symbol - dess uppgift är att förbinda två orter men detta försvåras av den gamla konflikten och osämjan. Först när stridsyxan grävts ner och

en pakt bildats (genom att städerna tagit del av det bästa de kan erbjuda varandra) kan bussen äntligen fylla sin funktion. Både äldreminister Maria Larsson och Jönköpings läns landshövding Minoo Akhtarzand gästade premiären. Inte undra på att seniorerna var en aning nervösa inför evenemanget. Men när det var dags att gå på röda mattan och senare även stå på scenen och ta emot folkets jubel, då såg man hur de njöt av stunden och förde sig som riktiga filmstjärnor!

Nu när filmen är klar pratar deltagarna, som vid det här laget har blivit goda vänner, redan om vad filmen nummer tre ska handla om. Oavsett om det blir en trea eller inte så är relationen mellan Jönköping och Huskvarna inte densamma efter seniorernas två filmer och vem vet - kanske kan deras budskap hjälpa till att lösa andra, mer inflammerade konflikter?

1.2 Filmen "Kärlek på Gummis"

- [Kärlek på Gummis](#)
- [Kärlek på Gummis – behind the scenes](#)

Filmen "Kärlek på Gummis" är en animerad dockfilm skapad av och med seniorer på Träffpunkt Gislöw inom projektet "Animation med äldre". Storyn är inspirerad av de äldres minnen och upplevelser från Gummifabrikens storhetstid då de flesta antingen jobbade där eller kände någon som jobbade där. "Kärlek på Gummis" belönades med juryns specialpris för bästa animation på filmfestivalen TellUs 2013.

I den drygt tio minuter långa filmen får vi följa Erik som får jobb på Gummis. Redan på sin första arbetsdag träffar han Anna, en rödhårig skönhet som gång på gång mobbas av en elak hissförare. En känsla börjar spira mellan Erik och Anna.

Det tog seniorerna ett och ett halvt år att göra filmen. Till sin hjälp hade de duktiga handledare Jonathan och Eryan Meza Howes och mycket entusiastisk aktiveringspersonal på Träffpunkt Gislöw. Filmen hade premiär 13 september 2013 på folkets Bio i Gislaved, inför en så gott som fullsatt biosalong.

1.3 Filmen Mias resa - nutid möter dåtid

Den här filmen har seniorer i Värnamo skapat tillsammans med handledarna Jonathan och Eryan Meza Howes.

[Mias resa - Nutid möter dåtid / Mia's time travel](#)

1.4 Filmen "Resan mot södern"

"Resan mot södern" är en animerad kortfilm skapad på träffpunkten Gislöw i Gislaved av seniorer med olika bakgrunder men med en gemensam vilja att uttrycka sig kreativt genom film. Arbetet med filmen påbörjades redan under 2013 som en del av det regionala projektet "Animation med äldre". September-december 2014 har filmproduktionen drivits som en studiecirkel tillsammans med studieförbundet Bilda, Gislaveds kommun och Region Jönköpings län.

[Resan mot Södern](#)

1.5 Filmen Scener ur vår verklighet

Detta är den tredje animerade filmen av Filmskaparna i Huskvarna (de två tidigare var En dag i Huskvarna och En dag i Jönköping). Den här gången baseras filmens manus på verkliga händelser ur seniorernas liv, ofta dråpliga och humoristiska. Animationen tillåter att förstärka och överdriva verkligheten.Handledare: Fredrik Andersson.

[Scener ur vår verklighet](#)

1.6 Filmer av äldre i Tranås

Nedan kan du titta på kortfilmer gjorda av och med äldre på dagverksamheten Stig-in i Tranås.

- [Barbro Bjällquist - Gambiasesan](#)
- [Nils Haglund - Den första busslinjen](#)
- [Margareta Wykman - En tur på motorcykeln](#)
- [Barbro Hallén - Stolromans från firmafesten](#)
- [Sigrid Andersson - Barndomsminnen](#)
- [Margareta Nestor - Fjällvandring](#)
- [Holger Svensson - Lumpenminnen](#)

1.7 Filmer av äldre i Vetlanda

Nedan kan du titta på kortfilmer gjorda i projektet "Animation med äldre 2012-2013" av och med äldre och personal på aktiveringen vid seniorboendet Mogärde i Vetlanda.Handledning och redigering: Reza Nikoo.

- [Gunnar Jonsson - Mitt liv i skogen](#)
- [Maggan Persson - Mormoner i Vetlanda](#)
- [Else-Marie Hult - Frejen](#)
- [Bernice Johansson - Min barndom i Amerika](#)
- [Irene Håkansson - Glasbruk](#)
- [Anneli Heinonen - När Matti skulle ut och kriga](#)
- [Anna-Greta Granlund - Midsommarstänger](#)
- [Kerstin Karlsson - Oxar och loppor](#)
- [Eva Engmalm - Vår lilla hemlighet](#)
- [Marianne Hammar - Ett riktigt hundliv](#)
- [Sigge Karlsson - Ett affärliv](#)
- [Petra Karlsson - Kultingar som inte blev stekar](#)

1.8 Filmer om seniorer i Sävsjö

- [Gösta Telebrandt – Kvarnen](#)
- [Solveig Karlsson – Farmor](#)
- [Lisa Hägg – Titanic](#)
- [Ulla Karlsson – Dåtid, nutid, framtid](#)
- [En bakdag på bryggaren](#)
- [Stig Eriksson - Spinna garn](#)

1.9 Från Kongo till Kättholmen

Dessa filmer är skapade under projektet Animation med äldre 2014/15 i Forserum, Nässjö kommun

- [Annas berättelse - En stor byggherre](#)
- [Bertils berättelse](#)
- [Ingvars berättelse - I försvarsmaktens tjänst](#)
- [Lars-Eriks berättelse - Lasse liten](#)
- [Ruts berättelse - Jag var aldrig rädd!](#)
- [Sivs berättelse - En kvinna bland alla karlar](#)
- [Ullas berättelse - Kättholmen](#)